

Hilde Borgermans
Farfalle, 2016

Hilde Borgermans en haar *Models of construction*

Vorig academiejaar volgde Hilde Borgermans de internationale postgraduaatsopleiding curatorial studies aan het KASK te Gent. Als collega-student zag ik Hilde de basis leggen voor haar geschreven artistiek-curatorieel project *Emile K.*. Centraal in het concept staat een anoniem personage dat in de toekomst tot leven zal worden gewekt door verschillende kunstprofessionals. Nu we beiden onze studietijd succesvol hebben afgerond, komt er meer tijd vrij om haar drijfveren als beeldend kunstenaar te leren kennen.

Even ontstaat verwarring wanneer ik wil aanbellen bij het atelier van Hilde. Niet haar naam staat vermeld, maar die van wijlen Jan Vercruyse. Hilde was tijdens en na haar opleiding schilderkunst assistent-leerling bij de invloedrijke conceptuele kunstenaar. Vercruyse bleek voornamelijk op inhoudelijk vlak een strenge maar stimulerende mentor. In haar visuele artistieke praktijk kiest Hilde voor zowel inferieure als traditionele kunstenaarsmaterialen. Hoewel ze een haat-liefdeverhouding heeft met schilderkunst, blijft het canvas een belangrijke rol spelen in haar oeuvre. De doeken worden nog steeds beschilderd maar dienen voornamelijk als dragers van objecten. Het doek wordt met andere woorden een sokkel. Tijdens het creatieproces construeert Hilde objecten uit verschillende bouwmaterialen, afkomstig uit de betere doe-het-zelfzaak. Haar praktijk ligt op deze manier in de lijn van kunstenaars als Franz West.

Meerdere betekenislagen

Tijdens ons gesprek verglijdt mijn aandacht geregeld naar de kunstwerken die zijn opgesteld in het atelier. De *Models of construction* komen enigmatisch over. Ik merk dat ik als kijker een eerder afstandelijke houding aanneem bij de kunstwerken, tegelijkertijd slagen ze er continu in om mijn aandacht te vragen. Aangezien de als maquette aanvoelende werken amper of geen zichtbare anekdotische elementen bevatten, is het gissen om de mogelijke betekenis van het kunstwerk te achterhalen. Tijdens het aanschouwen van de rudimentaire vormen zoek ik voornamelijk naar aanknopingspunten met mijn

persoonlijke leefwereld. Het zien van een groot veelvlak wakkert bijvoorbeeld mijn interesse aan voor wiskunde. Een gedachte die abrupt wordt onderbroken wanneer Hilde de titel van het model verklapt.

Het kunstwerk heet *Farfalle* en behoort tot een gelijknamige reeks. Door haar kijker te activeren met behulp van een tekstuele impuls, slaagt Hilde erin om haar werk te verrijken met extra betekenislagen. Hierbij valt het op dat het Italiaanse woord eveneens meerdere betekenissen inhoudt. Het homoniem verwijst zowel naar een vlinder als naar een pastavariant, wat ervoor zorgt dat er verschillende associatieve kettingen kunnen ontstaan bij de kijker. Zo verschoof mijn aandacht voor het veelvlak plots naar de verschillende glazen staafjes. Deze smalle cilinders zag ik nu als vleugelwortels die mogelijk zichtbaar worden tijdens het ontbindingsproces van een vlinder. In een fractie van een seconde voegde ik een morbide en ecologische context toe aan het kunstwerk. In vergelijking met de vormelijke

Hilde Borgermans
*I don't understand the
question, 2014-2019*

verschijning van *Farfalle*, baken de titel van het kunstwerk iets meer de denkvrijheid af. Naargelang iemand start vanuit de vorm of de titel, zal de wijze hoe hij of zij reflecteert grondig verschillen.

Liefde voor Italiaanse esthetiek

Hoe komen deze vormen tot stand? Elke creatie is een materiële belichaming van de mentale wereld van de kunstenaar. Tijdens de start van het artistieke proces vertrekt Hilde steeds van een bepaald gegeven uit haar dagelijkse omgeving. Vervolgens ontleedt ze het anekdotische uitgangspunt volledig om tot een aantal cerebrale elementen te komen die ze gebruikt voor haar model. Een noodzakelijk proces zodat het geheimzinnige, suggestieve karakter

van het kunstwerk voelbaar wordt voor elke kijker. Hilde vindt het niet belangrijk om haar persoonlijke ervaring te delen. Pas na wat aandringen vertelt ze me hoe de reeks *Farfalle* ontstond. Ze koestert een bijzondere interesse voor de Italiaanse esthetiek, wat ze ook terugvindt in hun keukencultuur. De Italianen hanteren een strikte etiquette voor het combineren van pasta met een bepaalde saus. *Farfalle* mag enkel geserveerd worden met een beperkt aantal sauzen. Het ontdekken van deze code was voor Hilde de directe aanleiding om de *Farfalle*-reeks te scheppen.

Naast de anekdotische insteek speelde het kunstwerk *I don't understand the question* een belangrijke rol voor de codering van de serie *Farfalle*. Een code die bestaat uit het afbakenen van een bepaalde ruimte

zodat een nieuwe ruimte zich kan manifesteren. In deze nieuwe ruimte vindt dan opnieuw een geordend vormenspel plaats. In *I don't understand the question*, bestaand uit een canvas en twee veelvlakken, werd zowel de tweedimensionale als driedimensionale ruimte afgesloten. Eerst bracht Hilde een extra rand aan op het beschilderde doek door een verflaag toe te voegen. Deze omlijsting in verf zorgt dat een nieuwe ruimte wordt gedefinieerd. Het beschilderde doek diende vervolgens als sokkel voor een omgekeerde piramide in plaaster. Deze vorm creëerde opnieuw een open ruimte waarin een replica van de piramide werd geplaatst en zo de bovenruimte insluit.

De *models of construction* van Hilde zijn geen hapklare esthetische werken. Vorm en taal gaan hand in hand om de lezer te activeren. Door een gecodeerde samenstelling van vereenvoudigde vormen te confronteren met een homoniem, start je als kijker een intensief denkproces om de mogelijke betekenis van het werk te achterhalen. Echter staan het denkproces en de associaties van de lezer centraal. Naarmate meer mensen in contact komen met een werk van Hilde, zullen de betekenislagen van de constructie exponentieel toenemen.